

XIV Spotkanie Ogólnopolskiego Klubu Demonstratorów Fizyki

*Stanisław Bednarek
Uniwersytet Łódzki*

Inicjatorem powołania Ogólnopolskiego Klubu Demonstratorów Fizyki jest Prof. Wojciech Nawrocik z Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu. Co roku członkowie Klubu spotykają się na konferencji, której głównym celem jest przegląd oryginalnych i atrakcyjnych sposobów demonstrowania zjawisk fizycznych w celach edukacyjnych i popularyzatorskich.

W dniach 23–26 czerwca 2014 roku odbyło się już XIV Spotkanie Klubu w gościnnych murach Politechniki Rzeszowskiej. Wzięło w nim udział 59 zarejestrowanych uczestników, którzy podczas 5 sesji wygłosili 23 referaty. Każdy z referatów zawierał pokazy doświadczeń fizycznych lub dotyczył omówienia interesujących przedsięwzięć w tej dziedzinie. Zakres tematyczny referatów był bardzo szeroki i obejmował wszystkie poziomy nauczania fizyki oraz formy jej popularyzacji. Pokazywane były więc bardzo proste doświadczenia, które można przeprowadzić przy użyciu przedmiotów codziennego użytku, poznaczone dla uczniów gimnazjów czy nawet szkół podstawowych, jak choćby skutki działania ciśnienia atmosferycznego i orientacja magnesów. Zaprezentowano też doświadczenia wykonywane przy użyciu zaawansowanych technologii materiałowych oraz informatycznych i elektronicznych, m.in. nanocząstek i ultraszybkiej kamery. Ta ostatnia pozwoliła zobrazować i lepiej zrozumieć aspekty zjawisk, które często widzimy, ale nie zdajemy sobie sprawy z ich istoty. Były to szczegóły procesów przekazywania pędu i momentu pędu w układzie zderzających się kul, gdy działają na nie siły tarcia. Inspiracją dla opracowania nowych doświadczeń i zadań problemowych dla niektórych uczestników spotkania stały się błędy w podręcznikach szkolnych. Tak się niestety zdarza, że czasem autorzy podręczników zamieszczają opisy doświadczeń, jednak sami ich nie sprawdzają i powielają w ten sposób cudze błędy. Kilka referatów dotyczyło omówienia wyników zakończonych lub jeszcze realizowanych projektów, których celem była popularyzacja fizyki i astronomii. Z zadowoleniem należy odnotować fakt, że w niektórych sesjach Spotkania uczestniczyli w charakterze obserwatorów nauczyciele fizyki z gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych. W kilku zespołach z wyższych uczelni, prezentujących doświadczenia, znaleźli się także studenci.

Członkowie Klubu podjęli również dyskusję o jego przyszłości. Przedstawiono propozycje przekształcenia klubu w stowarzyszenie lub fundację w celu uzyskania większych możliwości działania. Postulowano też stopniowe przekształcenie spotkań w konferencję międzynarodową. Zwiększyłyby to ich rangę

i pozwoliło uzyskać wyższe dofinansowanie na ich organizację, a także zachęciło liczniejszą grupę osób do udziału. Pojawiła się również propozycja utworzenia czasopisma, dotyczącego doświadczeń pokazowych z fizyki lub wydawania drukiem materiałów pokonferencyjnych. Najbliższe lata pokażą, które z tych pomysłów uda się zrealizować.

Organizatorzy spotkania zapewнили jego uczestnikom przyjemne i pożyteczne spędzenie czasu poza sesjami – zwiedzanie Rzeszowa z przewodnikiem i przejście podziemną trasą turystyczną pod starą częścią miasta. Miłym gestem organizatorów był bilet specjalny dla każdego uczestnika. Pozwalał on na bezpłatne przejazdy i samodzielne zwiedzanie miasta, które w ostatnich latach staje się coraz ładniejsze. Odbyła się również wycieczka do zamku w Łąncucie wraz ze zwiedzaniem unikalnej kolekcji powozów. Wzruszającą niespodzianką podczas powrotu z tej wycieczki okazała się wizyta u pana Leszka Bielendy w Głogowie Małopolskim i spotkanie z... lwem angolskim. Pan Leszek przed pięciu laty przygarnął i wyleczył malutkiego lewka, któremu groziło uspienie, ponieważ miał wadę wzroku i nie nadawał się do cyrku. Pokonał też liczne trudności prawne i obecnie jako jedyny prywatny hodowca lwa w Polsce, pozwala na jego bezpłatne oglądanie. Dzięki temu w promieniach popołudniowego, czerwcowego słońca, „król zwierząt” demonstrował członkom Klubu Demonstratorów Fizyki swoją potęgę i świetną kondycję.

Następne spotkanie demonstratorów odbędzie się w czerwcu 2015 roku w Lublinie. Więcej informacji na temat Klubu i tegorocznej konferencji można znaleźć na stronach: www.demofiz.univ.szczecin.pl oraz www.sokdf2014.prz.edu.pl.

Uroczyste otwarcie XIV Spotkania Klubu Demonstratorów Fizyki (fot. Jerzy Krysiak)